

**Centralna narodna biblioteka
Crne Gore "Đurđe Crnojević" - Cetinje**

**PROGRAM RADA
za 2010. godinu**

Cetinje, februar 2010.

**<http://www.cnb.me>
e-mail: cnb@cnb.me**

PROGRAM RADA ZA 2010. GODINU

UVOD

Novi zakonski akti u bibliotečkoj djelatnosti

U 2010. godini predstoji angažovanje na primjeni novih zakonskih propisa, a posebno novog Zakona o bibliotečkoj djelatnosti, Zakona o obaveznom primjerku i Zakona o izdavačkoj djelatnosti. Donošenje ovih zakona se očekuje u prvom polugodištu 2010. godine, što će usloviti izmjenu postojećih akata Biblioteke. Donošenjem ovih zakona, stvoriće se neophodni pravni osnov za efikasno djelovanje biblioteka u savremenom društvu, definišće se prava i obaveze biblioteka i izdavača u Crnoj Gori.

Međutim, i prije donošenja navedenih zakona radiće se na pripremi novih normativnih akata Biblioteke. Izrada ovih akata je od izuzetnog značaja za unapređenje poslovanja CNB, jer će se na taj način omogućiti otvaranje novih radnih mjesta, potrebnih za sve razvijeniju međunarodnu saradnju, učešće u projektima, digitalizaciju, marketinško predstavljanje CNB, itd. Novi poslovi i osavremenjavanje postojećih, upotreba informacionih tehnologija u Biblioteci, prikupljanje i arhiviranje obaveznog primjerka elektronskih publikacija, digitalizacija i dr., nužno iziskuju novu organizacionu šemu CNB. Planirano je da se već u prvom kvartalu 2010. godine pripremi novi pravilnik o organizaciji i, u skladu sa njim, o sistematizaciji radnih mjesta. U tom cilju, formirana je komisija koja će početkom februara otpočeti sa radom. Osim ovih pravilnika, planira se izrada akta o normiranju radnih mjesta u cilju racionalnijeg korišćenja radnog vremena, pravilnika o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti zaposlenih i dr.

Nastavak radova na rekonstrukciji, sanaciji i adaptaciji objekata CNB

Vlada Crne Gore je usvojila 2009. godine Predlog programa - Godina kulture na Cetinju, koji podrazumijeva realizaciju brojnih aktivnosti za period 2010-2012. Odluka se odnosi na višegodišnji plan revitalizacije Cetinja, koji treba da ima poseban intenzitet u 2010. godini, kada se slavi 100 godina od proglašenja Kraljevine Crne Gore.

Programom aktivnosti, u 2010. godini, predviđen je završetak rekonstrukcije zgrade bivšeg Italijanskog poslanstva, u kojoj je smještena CNB i sanacija centralnog depoa Biblioteke. Nastavak radova, prema Glavnom projektu, se odnosi na rekonstrukciju, sanaciju i adaptaciju prizemlja, I sprata i suterena glavnog objekta Biblioteke. Njima su obuhvaćeni svi potrebni građevinski i zanatski radovi, mašinske i elektro instalacije, zamjena računarske i komunikacione mreže, instaliranje savremenih sistema video i PP zaštite, spoljnje uređenje kompleksa CNB, u čijem sastavu se nalazi park površine 2,2 ha, tenisko igralište i parking prostori.

Objekat CNB – **bivše Francusko poslanstvo** zahtijeva hitnu i sveobuhvatnu sanaciju i restauraciju, jer se zgrada nalazi u veoma lošem stanju. Zbog ovako lošeg stanja dolazi do sve češćih prodora vode sa krova objekta. Time su najvrjedniji fondovi Biblioteke izloženi velikoj opasnosti. Stoga je neophodno iz ukupne kapitalne investicije namijenjene CNB, izdvojiti sredstva za rekonstrukciju krova na ovom objektu. Projekat sanacije krova Francuskog poslanstva je već ranije završen i za njega je pribavljena saglasnost RZZSK - Cetinje.

U sklopu radova na rekonstrukciji i adaptaciji objekata CNB „Đurđe Crnojević“ na kompleksu bivšeg Italijanskog poslanstva, Ministarstvo kulture, sporta i medija je u 2008. godini opredijelilo značajna sredstva za sanaciju glavnog depoa knjiga i periodike. Završena je sanacija krova, fasade i trotoara ovog objekta. Za završetak svih neophodnih radova predviđeno je: zamjena prozora, rekonstrukcija električne instalacije, klima komore, ugradnja novog sistema PP zaštite i sistema video nadzora.

Opremanje Biblioteke kancelarijskim namještajem

U CNB „Đurđe Crnojević“ je stigla druga isporuka kancelarijskog namještaja krajem 2009. godine, koja je predmet donacije Centra za međunarodnu saradnju i razvoj iz Slovenije, ukupne vrijednosti 200.000,00 €. Do završetka projekta sanacije i adaptacije zgrade bivšeg Italijanskog poslanstva, kompletna isporuka namještaja je uskladištena u prostorijama CNB.

Projekat Virtuelna biblioteka Crne Gore

U toku 2010. godine planira se proširenje mreže novim članicama sistema COBISS.CG, što zavisi od ispunjavanja uslova pojedinih biblioteka da se uključe u bibliotečko-informacioni sistem Crne Gore. Obzirom da u prethodnoj godini nije uključena nijedna biblioteka, u ovoj se očekuje uključjenje tri biblioteke: Narodne biblioteke ”Marko Srzentić” iz Ulcinja, Narodne biblioteke u Plavu i Narodne biblioteke u Tivtu. Ove biblioteke su i u prethodnoj godini izrazile spremnost da se uključe u sistem COBISS.CG, što nije realizovano usljed neispunjavanja potrebnih uslova

U prvom kvartalu predviđen je obilazak biblioteka članica sistema, koje do sada nijesu unosile zapise u svoje lokalne baze (Bijelo Polje, Biblioteka Skupštine Crne Gore, Biblioteka Univerziteta Donja Gorica).

Kontrola kvaliteta bibliografskih zapisa vršiće se u lokalnim bazama Centralne narodne biblioteke, 10 narodnih biblioteka, Univerzitetske biblioteke, 7 visokoškolskih biblioteka, 3 specijalne biblioteke i 1 srednjoškolske biblioteke. Biće izrađeni izvještaji o izvršenoj kontroli, koji će se dostaviti bibliotekama. U cilju poboljšanja i ujednačavanja bibliografskih zapisa, pristupiće se izradi pravilnika o bodovanju kvaliteta zapisa.

Za 2010. godinu planira se organizovanje dva kursa *Korišćenje Programske opreme COBISS.2/Katalogizacija – Početni*, za ukupno 20 polaznika iz crnogorskih biblioteka, punopravnih članica sistema COBISS.CG. U saradnji sa IZUM-om iz Maribora, planira se i organizovanje jednog kursa *Korišćenje Programske opreme COBISS.2/Katalogizacija – Serijske publikacije* u drugom tromjesječju 2010. godine.

Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju

U okviru Centra za mikrofilmovanje i digitalizaciju mikrofilmova tokom 2010. godine, vršiće se mikrofilmovanje stare crnogorske periodike, i to:

- „Glas Crnogorca” – 5 godišta,
- „Crnogorka“ – 1 godišta,
- “Slobodna misao” – 20 godišta,
- “Crnogorac” – 2 godišta,
- “Cetinjski vjesnik” – 5 godišta,
- “Grlica” – 11 godišta.

Planira se izrada **46** mikrofilmova iz fonda stare crnogorske periodike.

Obzirom da postojeća oprema za mikrofilmovanje omogućava skeniranje mikrofilmova i obradu skenova u Photo shop-u, izvršiće se obrada svih izrađenih mikrofilmova iz fonda stare crnogorske periodike.

Tokom februara 2010. godine se očekuje nabavka neophodnih skenera, čime će se otpočeti skeniranje publikacija iz Zbirke stare i rijetke knjige i Rukopisne zbirke CNB.

U ovoj godini je potrebno izvršiti nabavku preostale opreme i programa za internet prezentaciju digitalnih sadržaja. Time bi do kraja godine bili u potpunosti završeni postupci obrade **10** godišta “Glasa Crnogorca” u cilju njihove dostupnosti na web strani CNB, kao prve digitalne kolekcije CNB „Đurđe Crnojević”.

Matična služba

U okviru Matične službe CNB, sredinom 2010. godine planira se obilazak 20 narodnih/gradskih biblioteka, Univerzitetske biblioteke i Biblioteke CANU, sa zadatkom vršenja stručnog nadzora nad radom ovih biblioteka.

Tokom godine, služba će nastaviti sa vođenjem evidencija, statistika i pregleda o zatečenom stanju u crnogorskim bibliotekama. Na osnovu Pravilnika o vođenju registra, čije usvajanje je bilo planirano za prošlu godinu i očekuje se tokom 2010. godine, pristupiće se izradi registra crnogorskih biblioteka.

Referent Matične službe biće uključen u organizaciju proljećnog i jesenjeg ispitnog roka za polaganje stručnog bibliotekarskog ispita. Biće angažovan na pripremi i izdavanju neophodne literature prijavljenim kandidatima, pružanju informacija u vezi sa ispitom, vođenju dokumentacije i izradi zapisnika, obavještanju kandidata i ispitivača o terminima i dostavljanju uvjerenja i diploma o položenom ispitom.

U ovoj godini se planira održavanje IV sastanka direktora matičnih biblioteka, koji je bio planiran za prethodnu godinu.

Revizija fondova i reorganizacija smještaja

Na poslovima revizije fondova i reorganizacije smještaja se prvenstveno planira nastavak aktivnosti u Muzejskom odjeljenju. Preostalo je još da se izvrši reorganizacija smještaja tekućih crnogorskih novina (1945-2009) i tekućih crnogorskih časopisa (1945-2009) fonda „Montenegrina“. Planom je predviđeno izmještanje dijela ovog fonda iz Muzejskog odjeljenja u adekvatno obezbijeden prostor glavnog depoa CNB, kao i postupak revizije pomenutog fonda.

U cilju kompletiranja zbirke „Montenegrina“ monografskim publikacijama, u centralnom depou treba započeti sa povlačenjem naslova koji po kriterijumima pripadaju ovoj

zbirci (oko 5000 naslova), uz vođenje potrebnih evidencija i kontrolu kartoteka multiplikata i rezervi crnogorskog obaveznog primjerka.

Poslovi na reorganizaciji fondova u centralnom depou, su uspješno započeti kroz učešće CNB u programu „Javni rad“. Saradnja sa Zavodom za zapošljavanje je omogućila da se dio bibliotečkih jedinica, koji predstavlja tzv. neknjižnu građu, prvi put objedini prema vrsti i prebroji, što je preduslov za izvršenje ukupne procjene bibliotečkih fondova. CNB ova posao do sada nije bila u prilici da realizuje zbog višedecenijskog nedostatka osoblja. Radi se o specifičnoj građi, kao što su: plakati, službena akta, pozivnice, katalozi, programi seminara, kalendari, tehnička uputstva, izdavački katalozi, vozni redovi, reklamni materijal, cjenovnici, itd.).

U 2010. godini bi trebalo započeti sa revizijom i reorganizacijom smještaja fonda dnevnih i ostalih novina, iz obaveznog primjerka Srbije i Vojvodine. Ovo se, prije svega, odnosi na dio depoa predviđen za ulaganje dnevnih novina, koji je sasvim popunjen. Reorganizacija treba da obuhvati i cjelokupni fond crnogorskih dnevnih i nedjeljnih novina. Prostor predviđen za njihovo ulaganje je, takođe, sasvim iscrpljen.

Osim toga, potrebno je iz centralnog depoa izmjestiti magacine rezervi crnogorskog obaveznog primjerka (knjiga i periodike). Magacini rezervi crnogorskog obaveznog primjerka su, zbog rekonstrukcije i adaptacije zgrade CNB, privremeno smješteni na III spratu depoa. Njihov trajni smještaj je bio predviđen u suterenu glavnog objekta, u prostoru u kojem je sada deponovan novi kancelarijski namještaj (donacija CMSR iz Ljubljane).

CNB će podnijeti zahtjev Zavodu za zapošljavanje Crne Gore za nastavak realizacije projekta „Reorganizacija osnovnog fonda knjiga i periodike“, koja je i u 2009. godini dobila podršku Ministarstva kulture, sporta i medija.

Formiranje izdavačkog savjeta CNB i redakcije časopisa

Iako je bilo planirano u prošloj godini, imenovanje izdavačkog savjeta Biblioteke i donošenje Pravilnika o radu Izdavačkog savjeta nije realizovano zbog brojnih obaveza i aktivnosti na reorganizaciji fondova CNB. Stoga će se početkom 2010. godine formirati izdavački savjet od istaknutih javnih i kulturnih poslenika, sa zadatkom da definiše izdavačku politiku Biblioteke, razmatra izdavačke planove, imenuje Redakciju časopisa i urednike posebnih izdanja. U skladu sa Statutom Biblioteke, za odgovornog urednika svih izdanja biće imenovan direktor Biblioteke.

Izdavačka djelatnost

U okviru redovnih aktivnosti Bibliografskog odjeljenja, biće objavljene dvije sveske *Crnogorske bibliografije : monografske publikacije*: za 2006 i 2007. godinu i prva sveska *Crnogorske bibliografije : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika* : 2009.

Sa Projekta »Crnogorska bibliografija 1494-1994«, biće objavljen tom III, knj. 9 - *Rasprave, članci i književni radovi u serijskim publikacijama : 1956-1960*, autora Nikole Rackovića i *Tom. IV, knj. 1 : Bibliografija na srpskohrvatskom i drugim jezicima naroda i narodnosti bivše SFRJ o Crnoj Gori i Crnogorcima*, autora Radisava Cajića.

Planira se objavljivanje dvije sveske *Bibliografskog vjesnika*: 1-2-3/2009, 1-2-3/2010.

Od ostalih edicija CNB planira publikovanje *Bio-bibliografije akademika Radomira Ivanovića*, roman *Bijeli gavran*, autora Borislava Jovanovića, *Monografija u povodu jubileja 100 godina od proglašenja Kraljevine Crne Gore*, u suizdavaštvu sa Istorijskim institutom – Podgorica, *Katalog izdanja CNB i Vodič kroz fondove CNB*.

U elektronskoj verziji, planira se objavljivanje svesaka: *Crnogorska bibliografija: monografske publikacije za 2002,2003,2004,2005,2006,2007* i *Crnogorska bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2009*.

Projekat konverzije 30 svezaka *Crnogorske bibliografije 1494-1994. godine* u digitalni oblik (ukupno 215.409 bibliografskih zapisa), do sada nije naišao na potencijalnog donatora. Zbog toga je ovaj projekat aktuelan i u 2010. godini, ukoliko se iznađu dodatni izvori finansiranja.

Edukacija i usavršavanje bibliotekara

- Obuka u Narodnoj biblioteci Srbije za rad na bibliografskoj obradi u COBISS-u Muzičke, Kartografsko-geografske zbirke, Zbirke neknjižne građe i fotodokumentacije – 4 bibliotekara – redaktora;
- pohađanje postdiplomskog studija bibliotekarstva i informacionih nauka pohađati - 2 bibliotekara – redaktora;
- kurs engleskog jezika – 3 bibliotekara - redaktora.

Međunarodna saradnja, konferencije

U toku 2010. godine planira se učešće zaposlenih na sljedećim konferencijama:

- Inicijalni sastanak posvećen TEMPUS projektu na temu „Novi bibliotečki servisi u bibliotekama Zapadnog Balkana“, Beograd, 19. februar 2010 -1 učesnik;
- IFLA MetLib, Zagreb, 16 – 21. maj 2010 – 1 učesnik;
- Generalna konferencija IFLA-e, Geteborg, Švedska – 1 učesnik;
- (Za vrijeme trajanja IFLA konferencije biće održan i sastanak CDNL – Conference of Directors of National Libraries);
- Konferencija Evropskih nacionalnih biblioteka (CENL), London 2010 – 1 učesnik;
- VI ICSL susreti bibliotekara slavista, Sarajevo, 18-21 april 2010. godine
- VI SEEDI konferencija: Digitalizacija kulturne i naučne baštine, Sarajevo, 19-20. maj 2010.
- Projekat TEL – 3 učesnika u radnim grupama (Kontakt grupa i Tehnička grupa);
- - 38. godišnji ISBN sastanak - 2 dana (mjesto sastanka se od strana Međunarodne ISBN agencije određuje tek u aprilu ili maju)
- Sastanak direktora Nacionalnih ISSN centara
- Konferencija LIDA (Libraries in the Digital Age - Biblioteke digitalnog doba)
- Razmjena stručnjaka sa Nacionalnom bibliotekom Češke Republike
- COBISS konferencija u Mariboru, novembar 2010. godine.
- Jednodnevni seminar uz učešće predavača OCLS (Dablin, Ohajo), CNB, Cetinje, 18. mart 2010.

Akcionni plan CNB za implementaciju Menadžment plana Istorijiskog jezgra Cetinja

Na osnovu Programa realizacije aktivnosti utvrđenih Akcionim planom za implementaciju Menadžment plana Istorijiskog jezgra Cetinja, CNB „Đurđe Crnojević“ je utvrdila plan aktivnosti za period 2010-2012. godine. Realizacija aktivnosti biće uslovljena opredijeljenim finansijskim sredstvima od strane Vlade Crne Gore za ovu namjenu.

Za 2010. godinu, planirano je:

- Organizovanje 6 (šest) izložbi knjiga iz fondova CNB u čast obilježavanja jubileja „100 godina od proglašenja Kraljevine Crne Gore“ i „Cetinje - grad kulture 2010“;
- Izradu kratkog promotivnog filma o CNB i njenim aktivnostima;
- Digitalizovanje kolekcije dokumenata vezane za jubilej „100 godina od proglašenja Kraljevine Crne Gore“;
- Izradu „Vodiča kroz fondove i kolekcije CNB“ u štampanoj i elektronskoj formi na nekoliko jezika;
- Upošljavanje 3 bibliotekara i 2 arheografa u cilju proučavanja, opisa i prezentacije pisane kulturne baštine.

Ostale redovne aktivnosti

Popunjavanje fondova

Odjeljenje za popunjavanje, korišćenje i čuvanje fondova će u 2010. godinu prenijeti zaostatak na otvaranju pošiljki obaveznog primjerka iz Srbije i Vojvodine za devet mjeseci 2009. godine. Planirano je popunjavanje fondova za oko 8-10000 naslova, po svim vidovima nabavke (između 7000 i 8000 knjiga, oko 1500 brojeva časopisa, 1500 brojeva nedjeljnih novina i oko 15000 brojeva dnevnih novina).

CNB iz godine u godinu ima velikih problema na prikupljanju obaveznog primjerka sa teritorije Crne Gore. Praksa je pokazala da se više od 1/3 ukupne godišnje izdavačke produkcije ne dostavi Biblioteci, što je slučaj u svim zemljama u okruženju. Donošenje novih zakonskih akata (Zakona o bibliotečkoj djelatnosti, Zakon o izdavaštvu, Zakon o obaveznom primjerku) je od presudne važnosti za ostvarivanje osnovnih funkcija nacionalne biblioteke.

CNB, takođe planira da u 2010. godini pokrene pitanje prikupljanja i arhiviranja elektronskih publikacija objavljenih na internetu, koje nose oznaku nacionalnog domena - **.me** (on line izdanja, web stranice i sl.). Kao prvi korak, planira se formiranje radne grupe, koja bi imala zadatak da identifikuje crnogorske publikacije na internetu, da vrši odabir te građe i uspostavlja saradnju sa izdavačima.

U nabavnoj politici prioritet biće i ubuduće publikacije za fond "montenegrina" i Zbirku stare i rijetke knjige.

U cilju sistematskog popunjavanja nedostajućim brojevima pojedinih naslova crnogorskih novina i časopisa, u 2010. godini se planira izrada zajedničke baze deziderata svih nekompletnih periodičnih publikacija. Ovaj popis treba da bude sastavni dio web strane CNB, kako bi zainteresovane institucije i pojedinci mogli, na osnovu relevantnih podataka, ponuditi na poklon ili otkup brojeve koji nedostaju Biblioteci.

Obrada publikacija

U ovoj godini, prije svega, radiće se na unosu bibliografskih zapisa u elektronski katalog za monografske i serijske publikacije. Planom za prethodnu godinu akcenat je bio dat na zbirka (Muzička, Kartografsko – geografska, Likovno - grafička, Rukopisna i Zbirka neknjižne građe i fotodokumentacije), za šta je bilo potrebno obezbijediti adekvatnu kadrovsku podršku. Takođe je bilo planirano da će, nakon rekonstrukcije zgrade bivšeg Italijanskog poslanstva, biti stvoreni uslovi za trajan smještaj svih posebnih zbirki. Nažalost, u prethodnoj godini nijesu stvoreni potrebni uslovi za rad na ovim zbirka, što se kao obaveza prenosi u 2010. godinu.

Vršiće se izrada CIP–zapisa za potrebe crnogorskih izdavača i uključivanje izdavača u ISBN bazu, dodjela ISBN brojeva i bar kodova za monografske publikacije, kao i izrada CIP-zapisa za serijske publikacije. Planirano je da se razmotri mogućnost da se kompletni CIP

zapis u štampanoj publikaciji zamijeni skraćenim zapisom, koji bi osim ISBN-a sadržao odgovarajući ID broj zapisa, a puni oblik zapisa bi se nalazio u elektronskom katalogu CNB. Ovaj model CIP zapisa je našao primjenu u mnogim zemljama, jer predstavlja znatno jednostavnije i estetski prikladnije rješenje.

I u ovoj godini će se raditi popis prevedenih djela crnogorskih izdavača za potrebe UNESCO-ove baze – Index translationum za 2009. godinu

Izradiće se popis crnogorskih izdavača za PIID (Međunarodni adresar izdavača uključenih u sistem ISBN) za 2009. godinu.

Planira se bibliografska obrada u elektronskom katalogu crnogorskih dnevnih novina *Pobjeda, Republika, Vijesti i Dan*. Kako je riječ o velikoj količini građe, realizacija ovih poslova se planira u samom depou, jer tehničke mogućnosti za to postoje (čim klimatski uslovi budu povoljni).

Kulturne aktivnosti. Izložbe

Biblioteka će i ove godine raditi na organizaciji raznih kulturnih aktivnosti i izložbi. Predviđeno je nekoliko značajnih izložbi i kulturnih manifestacija:

- Izložba „Stara crnogorska periodika“;
- „Izložba stare i rijetke knjige“ iz fondova CNB;
- „Izvanjci i Crna Gora“
- „1910. godina – strana i domaća štampa o proglašenju Kraljevine Crne Gore“;
- „Diplomatija na Cetinju 1910. godine“;
- „Bibliofilska izdanja u fondovima CNB“;
- Izložba „Stranci o Crnoj Gori“, Rijeka, 2010.
- Međunarodni sajam knjiga, Podgorica, april 2010;
- Beogradski sajam knjiga, oktobar 2010.

Zaštita i korišćenje fondova

Planirani nastavak radova na rekonstrukciji i adaptaciji objekta bivšeg Italijanskog poslanstva će obezbijediti savremene uslove za zaštitu i čuvanje fondova CNB. Nakon završenih radova, u sve prostorije će se postaviti novi namještaj, koji je nabavljen donatorskim sredstvima Centra za međunarodnu saradnju i razvoj iz Ljubljane i uskladišten u suterenu Biblioteke.

U Konzervatorskoj laboratoriji će se nastaviti rad na konzervaciji i restauraciji Zbirke stare i rijetke knjige. Za prethodnu godinu je bio planiran početak povezivanja u koži konzerviranih i restauriranih primjeraka iz ove Zbirke. Zbog nedostatka finansijskih sredstava za angažovanje specijaliste-knjigivesca za kožne poveze iz Beograda, nije došlo do realizacije ovog projekta. Za rad konzervatorske laboratorije, predviđa se nabavka nove opreme, koja bi dodatno povećala kvalitet konzervatorskih postupaka.

Knjigovezačka radionica će, u skladu sa planom, vršiti povezivanje novih naslova novina i revijalnih izdanja, kao i popravku i prepovezivanje oštećenih primjeraka iz svih fondova Biblioteke

Očekuje se na godišnjem nivou oko 2000 korisničkih zahtjeva, oko 200 zahtjeva za međubibliotečku pozajmicu i priliv oko 10000 novih naslova.

Međunarodne aktivnosti i saradnja

CNB će nastaviti svoju međunarodnu aktivnost i saradnju sa vodećim bibliotečkim asocijacijama: IFLA, LIBER, CDNL, ISBN, ISSN, UNESCO i dr. Biblioteka će biti

usmjerena na realizaciji obaveza u Projektu TEL (The European Library - Evropska biblioteka), i kroz učešće u radnim grupama Projekta (Kontakt grupa i Tehnička grupa). Takođe, nastaviće se aktivno učešće u regionalnom projektu COBISS.Net, izradi baze podataka Index translationum, kao i saradnja sa drugim nacionalnim bibliotekama (razmjena publikacija, iskustava i stručnjaka).

CNB će u martu 2010. godine biti domaćin ekspertima iz neprofitne organizacije OCLC-a (Online Computer Library Center) iz Dablina, Ohajo, koja udružuje oko 41000 biblioteka iz 82 zemlje širom svijeta. Iz potrebe za stvaranjem univerzalnog kataloga, koji će biti dostupan korisnicima širom svijeta na najbrži i najefikasniji način, stvoren je najveći bibliotekski katalog na svijetu. OCLC ima i servis za digitalizaciju i oko 70 baza podataka, od kojih je najpoznatija WorldCat, koncipirana na uzajamnoj katalogizaciji. U njoj se nalaze podaci za preko 30 miliona knjiga na 400 različitih jezika. Od zemalja iz okruženja, različite vidove saradnje sa OCLC su ostvarile Slovenija (posredstvom COBISS-a), Hrvatska i BiH.

Kadrovske potrebe

CNB ima 80 zaposlenih u stalnom radnom odnosu, a važeći Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Biblioteci predviđa 88 izvršilaca, dok su potrebe mnogo veće, kako bi svi redovni i razvojni programi CNB mogli uspješno da se realizuju.

Na osnovu potreba odjeljenja CNB, broja izvršilaca predviđenih Nacionalnim programom digitalizacije biblioteka i Akcionim planom CNB za implementaciju Menadžment plana istorijskog jezgra Cetinja, trenutne kadrovske potrebe Biblioteke su:

- 8 izvršilaca (popunjavanje radnih mjesta predviđenih Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji);
- 7 izvršilaca (proširivanje postojećeg Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji);
- 7 izvršilaca u Centru za digitalizaciju (predviđenih Nacionalnim programom digitalizacije biblioteka);
- 2 izvršioca (predviđena Akcionim planom CNB za implementaciju Menadžment plana istorijskog jezgra Cetinja).

Projekti

1. Projekat konverzije *Crnogorske bibliografije 1494-1994* u digitalni oblik (29 tomova, 13.000 stranica, 200 000 bibliografskih jedinica)
2. **Projekat izrade kožnih poveza** za konzerviranu i restauriranu građu iz Zbirke stare i rijetke knjige (200 knjiga)
3. **Projekat VBCG** – zakup iznajmljene linije od T Com-a, brzine 10 Mbps

Učešće CNB u međunarodnim projektima

CNB „Đurđe Crnojević” je konkurisala prošle godine u dva međunarodna projekta:

1. U okviru IPA programa prekogranične saradnje na projektu ADRILIB.DOC-IN, čiji predmet je „Promocija i razvoj inovativnog načina uspostavljanja saradnje među bibliotekama i arhivima u jadranskoj regiji“. Partneri u ovom projektu su države Italija, Albanija, Bosna i Hercegovina i Crna Gora. Cilj projekta je poboljšanje saradnje među bibliotekama iz različitih zemalja, kroz promociju i razvoj inovativnog načina saradnje, sa ciljem afirmacije dokumentarnog nasljeđa kao oličenja lokalne

zajednice. Procijenjeni ukupni budžet prijekta iznosi 942,866,00 €, dok budžet, kojim bi raspolagala CNB iznosi 134.850,00 € (od toga EU finansira 114.622,50 €, a Ministarstvo kulture, sporta i medija 20.227,50 €).

2. U okviru ARTES projekta za jugoistočnu Evropu (South-East Europe), koji ima za cilj zaštitu i eksploataciju kulturnog nasljeđa. Zajednička inicijativa za smanjenje digitalnog jaza bi se realizovala kroz: upoznavanje sa vrijednostima kulturnog nasljeđa, jačanje i integraciju postojeće mrežne infrastrukture, promociju i razvoj informacionih usluga i komunikacije, kroz proces stvaranja zajedničkih računarskih baza podataka, itd. Ukupni budžet projekta je 2.000.000,00 €. Od toga, CNB bi raspolagala sa 130.000,00 €.

Jelena Đurović
D i r e k t o r

ODJELJENJE ZA POPUNJAVANJE, KORIŠĆENJE I ČUVANJE FONDOVA

Rukovodilac Mirko Martinović

Program rada za 2010. godinu predviđa realizaciju osnovnih zadataka Odjeljenja. Prioritet u radu predstavlja rješavanje nedostatka prostora u centralnom depou za odlaganje novina. Stoga bi trebalo hitno otpočeti sa revizijom i reorganizacijom smještaja dnevnih i ostalih novina iz obaveznog primjerka Srbije i Vojvodine. Problem je naročito izražen u dijelu depoa, koji je predviđen za ulaganje dnevnih novina. Reorganizacija treba da obuhvati i cjelokupni fond crnogorskih dnevnih i nedjeljnih novina, kod kojih je, takođe, prostor predviđen za trajni smještaj sasvim iscrpljen.

Na osnovu iskustva, stečenog tokom reorganizacije fonda monografskih publikacija, moguće je izvršiti preslaganje, kontrolu i zbijanje fonda novina, čime bi se oslobodio smještajni prostor za određeni vremenski period. CNB će morati da u dogledno vrijeme iznađe trajno rješenje za smještaj novina, koje zauzimaju najveći dio depoa (eventualno izlučivanje naslova koji nijesu traženi, naslova na jezicima narodnosti bivše SFRJ, opštinskim službenim listovima bivše SFRJ, itd.) na neku drugu lokaciju, gdje bi takođe bile trajno sačuvane. Ovo izlučivanje bi se odnosilo samo na tzv. pasivni dio fonda novina.

Novim Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Biblioteke, čije donošenje je predviđeno za prvu polovinu 2010. godine, treba predvidjeti povećanje broja izvršilaca u ovom Odjeljenju. Zbog raznovrnosti poslova, u organizacionom smislu veoma je teško planirati i realizovati brojne zadatke, naročito na poslovima crnogorskog obaveznog primjerka, međunarodne razmjene, pružanja usluga korisnicima, kulturnih i marketinških aktivnosti..

Odjeljenje za popunjavanje, korišćenje i čuvanje fondova će u 2010. godinu ući sa zaostatkom od 9 mjeseci na obradi knjiga, nedeljnih novina i časopisa. Uz redovni priliv bibliotečkog materijala iz Srbije i Vojvodine, Odjeljenje bi moglo da riješi pomenuti zaostatak, po uslovom da zaposleni na ovim referatima tokom godine nemaju većih odsustvovanja.

I u 2010. godini se očekuje priliv od oko 10.000 jedinica bibliotečke građe po svim vidovima nabavke.

Kompletiranje fondova

U 2010. godini, donošenjem novih zakona o bibliotečkoj djelatnosti, izdavaštvu i obaveznom primjerku, očekujemo da će se znatno poboljšati saradnja između CNB i izdavačkih i štamparskih kuća u Crnoj Gori.

Kako se u prosjeku godišnje Biblioteci ne dostavi oko 1/3 ukupne izdavačke produkcije sa teritorije države, Odjeljenje za popunjavanje, korišćenje i čuvanje fondova će kontinuirano vršiti reklamiranje nedostajućih naslova, u neposrednom kontaktu sa izdavačima, štamparijama i autorima. Od ostalih vidova kompletiranja, prioritet u nabavci predstavljaju publikacije za zbirku „Montenegrina“ i Zbirku stare i rijetke knjige, kao i leksikografska izdanja i rječnici..

Kada su u pitanju elektronske publikacije, naročito on line izdanja koja nose oznaku nacionalnog domena .me, CNB u 2010. godini mora dodatno da se angažuje na njihovoj identifikaciji i prikupljanju.

Međunarodna razmjena publikacija

CNB će nastaviti da vrši razmjenu crnogorskih monografskih i serijskih publikacija sa oko 70 biblioteka i slavističkih centara u svijetu. Međunarodna razmjena publikacija iziskuje velika finansijska sredstva, zbog visokih poštanskih troškova. Za ovu namjenu potrebno je izdvojiti oko 5.000 eura, kao i za troškove godišnjih članarina u međunarodnim bibliotečkim asocijacijama.

Odjeljenje će nastaviti da vrši dodjeli ISSN brojeva za crnogorske periodične publikacije i redovno dostavlja podatke Međunarodnom ISSN centru u Parizu.

Kulturne aktivnosti. Izložbe

U 2010. godini, predviđeno je nekoliko značajnih izložbi i kulturnih manifestacija, koje će biti posvećene, prije svega, jubileju -100 godina od proglašenja Kraljevine Crne Gore:

- Izložba „Stara crnogorska periodika“;
- „Izložba stare i rijetke knjige“ iz fondova CNB;
- „Izvanjci i Crna Gora“
- „1910. godina – strana i domaća štampa o proglašenju Kraljevine Crne Gore“;
- „Diplomatija na Cetinju 1910. godine“;
- „Bibliofilska izdanja u fondovima CNB“;
- Međunarodni sajam knjiga, Podgorica, april 2007;
- Beogradski sajam knjiga, oktobar 2007.

Korišćenje i zaštita fondova

Usluživanje korisnika i međubibliotečka pozajmica će se odvijati na način i pod uslovima koje propisuje Pravilnik o korišćenju fondova. Dopunjavanje fonda biće na nivou iz 2009. godine

Planirani nastavak radova na rekonstrukciji i adaptaciji objekta bivšeg Italijanskog poslanstva će obezbijediti savremene uslove za zaštitu i čuvanje fondova CNB. Nakon završenih radova, u sve prostorije će se postaviti novi namještaj, koji je nabavljen donatorskim sredstvima Centra za međunarodnu saradnju i razvoj iz Ljubljane i uskladišten u suterenu Biblioteke.

U Konzervatorskoj laboratoriji će se nastaviti rad na konzervaciji i restauraciji Zbirke stare i rijetke knjige. Za prethodnu godinu je bio planiran početak povezivanja u koži konzerviranih i restauriranih primjeraka iz ove Zbirke. Zbog nedostatka finansijskih sredstava za angažovanje specijaliste-knjigivesca za kožne poveze iz Beograda, nije došlo do realizacije ovog projekta. Za rad konzervatorske laboratorije, predviđa se nabavka nove opreme, koja bi dodatno povećala kvalitet konzervatorskih postupaka. Nastaviće se kontinuirano praćenje stanja fondova i predlaganje mjera zaštite

Knjigovezačka radionica će, u skladu sa planom, vršiti povezivanje novih naslova novina i revijalnih izdanja, kao i popravku i prepovezivanje oštećenih primjeraka iz svih fondova Biblioteke

Očekuje se na godišnjem nivou oko 2000 korisničkih zahtjeva, oko 200 zahtjeva za međubibliotečku pozajmicu i priliv oko 10000 novih naslova.

ODJELJENJE ZA STRUČNU OBRADU BIBLIOTEČKOG MATERIJALA

Rukovodilac Natalija Bokan

U ovoj godini, prije svega, radiće se na unosu zapisa u elektronski katalog za monografske i serijske publikacije. U programu Odjeljenja za prethodnu godinu, akcentat je bio stavljen na obradu posebnih zbirki CNB (Muzička, Kartografsko – geografska, Likovno - grafička, Rukopisna i Zbirka neknjižne građe i fotodokumentacije), za čiju realizaciju je bilo potrebno obezbijediti adekvatnu kadrovsku podršku. To je značilo upošljavanje još četiri bibliotekara, kao i njihovu edukaciju u Narodnoj biblioteci Srbije. Takođe je bilo planirano da će, nakon rekonstrukcije zgrade bivšeg Italijanskog poslanstva, biti stvoreni uslovi za trajan smještaj svih posebnih zbirki. Nažalost, u prethodnoj godini se nijesu stvorili potrebni uslovi za rad na ovim zbirkama, a izvjesno je da ni u ovoj to neće biti moguće (osim Rukopisne zbirke). Ipak, u Odjeljenju se planira početak obrade Muzičke zbirke u COBISS-u, imajući u vidu njen značaj, brojnost i raznovrsnost građe. Građa, privremeno smještena u depou, donosila bi se na obradu po potrebi u manjem obimu.

Tokom 2010. godine, vršiće se izrada CIP-zapisa za potrebe crnogorskih izdavača i uključivanje izdavača u ISBN bazu, dodjela ISBN brojeva i bar kodova za monografske publikacije, kao i izrada CIP-zapisa za serijske publikacije.

I u ovoj godini će se raditi popis prevedenih djela crnogorskih izdavača za potrebe UNESCO-ove baze – Index translationum za 2009. godinu

Izradiće se popis crnogorskih izdavača za PIID (Adresar izdavača uključenih u sistem ISBN) za 2009. godinu.

Obrada i redakcija monografskih publikacija

U Odjeljenju se planira izvršavanje tekućih poslova: unos bibliografskih zapisa u elektronski katalog monografskih publikacija, dobijenih putem obaveznog primjerka, razmjenom, poklonom ili kupovinom (za osnovni i muzejski fond,). Veći dio bibliografskih zapisa biće preuzet putem COBISS.Net-a, posebno kada je u pitanju obavezni primjerak iz Srbije i Vojvodine.

Za planirani projekat retroaktivnog unosa zapisa u elektronski katalog (prioritetno nacionalni fond – legati, stara i rijetka knjiga, novine i časopisi, neknjižna građa i sl.) u 2009. godini nijesu obezbijedena dodatna sredstva iz budžeta, pa samim tim nije došlo do ostvarenja ovog dijela plana. Izvjesno je da će se raditi na retroaktivnom unosu osnovnog fonda monografskih publikacija u obimu koji je iskazan u prethodnoj godini, u okviru redovnih poslova.

Redakcija bibliografskih zapisa za monografske publikacije će se vršiti za sve zapise koji su kreirani u Biblioteci, bilo da su primjerci za osnovni fond, ili fond "Montenegrina". Duže odsustvo jednog bibliotekara-redaktora imalo je za posljedicu vidan zaostatak na poslovima redakcije. Ovaj zaostatak bi bio znatno veći da se na ovim poslovima povremeno nijesu uključivali i ostali bibliotekari-redaktori iz Odjeljenja. Krajem 2009. godine, angažovani su na ovim poslovima i bibliotekari-redaktori iz ostalih odjeljenja, koliko su im svakodnevne obaveze to dozvoljavale. Kako rezultati nijesu bili zadovoljavajući, odlučeno je da se pristupi detaljnoj procjeni njihovog raspoloživog vremena.

Bibliografski zapisi preuzeti putem COBISS.Net-a ni ubuduće se neće redigovati, zbog racionalizacije poslova na obradi bibliotečke građe.

Obrada serijskih publikacija

Na obradi serijskih publikacija, izradi CIP-a i indeksiranju članaka, u prethodnoj godini radio je jedan bibliotekar-redaktor. Radno mjesto bibliotekara na obradi serijskih publikacija i dalje je upražnjeno do povratka radnice sa porodijskog bolovanja.

Ove godine planira se stručna obrada u elektronskom katalogu crnogorskih dnevnih novina: *Pobjeda, Republika, Vijesti i Dan*. Kako je riječ o naslovima koji izlaze dugi niz godina, radi se o velikoj količini građe. Stoga je planirano je da se ovi poslovi obavljaju u samom depou (čim klimatski uslovi to dozvole), jer postojeće tehničke mogućnosti to dozvoljavaju. Time će se bitno uštedjeti na vremenu, jer bi u suprotnom tu građu trebalo dopremiti u potkrovlje zgrade na obradu i ponovo vraćati u centralni depo.

Obrada posebnih zbirki

Kako se ni u prethodnoj godini nijesu stekli uslovi za početak rada na unosu zapisa u elektronski katalog zbirki (Muzička, Kartografsko-geografska, Rukopisna, Likovno grafička i Zbirka neknjižne građe i fotodokumentacije), svi planovi vezani za ovu građu će se morati prilagoditi datoj situaciji. Kada je u pitanju Rukopisna zbirka nastavit će se rad na sređivanju obimne rukopisne zaostavštine Čeda Vukovića, a planirano je da se od darodavca preuzme i ostatak građe. Otpočeće se sa pripremanjem za obradu Rukopisne zbirke u elektronski katalog.

Odjeljenje dobija sve više zahtjeva za izradu CIP-zapisa za neknjižnu građu (naročito muzička elektronska izdanja - CD). Imajući to u vidu, planirano je da bibliotekar-redaktor Muzičke zbirke izrađuje CIP-zapise za potrebe crnogorskih izdavača.

U cilju realizacije navedenih poslova, potrebno je popuniti radno mjesto bibliotekara-redaktora za Muzičku zbirku, bibliotekara-redaktora za Likovno grafičku zbirku, dok je za Kartografsko-geografsku zbirku opredijeljen bibliotekar-redaktor, koji je trenutno angažovan na obradi monografskih publikacija. Kada je riječ o neknjižnoj građi, prema važećoj Organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, za ovo radno mjesto je potrebno uposliti jednog bibliotekara.

Usluge izdavačima, izrada CIP-a, ISBN agencija

Odjeljenje za stručnu obradu bibliotečkog materijala će i u 2010. godini vršiti dodjeljivanje CIP-zapisa, dodjelu ISBN broja, uključivanje u ISBN bazu podataka i dodjelu bar-koda za monografske publikacije za potrebe crnogorskih izdavača. Na ovim poslovima će raditi dva bibliotekara-redaktora, a planirano je da će biti izrađeno oko 1000 CIP-zapisa za monografske publikacije.

Na osnovu dosadašnjeg iskustva u radu ISBN agencije, potrebno je u ovoj godini razmotriti mogućnost da se kompletni CIP-zapis u štampanoj publikaciji zamijeni skraćenom varijantom, koja bi osim ISBN-a sadržala još i odgovarajući ID broj zapisa u elektronskom katalogu. CIP-zapis u elektronskom katalogu CNB bio bi dat u punom obliku. Ovaj model je našao primjenu u mnogim zemljama, jer pretstavlja znatno jednostavnije i estetski prikladnije rješenje.

Ostali poslovi

Za potrebe UNESCO-ove baze prevedenih djela *Index translationum*, radiće se popis prevedenih djela u Crnoj Gori za 2009. godinu. U komunikaciji sa ovlašćenom agencijom, kojoj se dostavljaju podaci, prije nego što se eksportuju u UNESCO-ovu bazu prevedenih djela, dogovoreno je da se urade izvjesne intervencije na popisima za prethodne godine.

Izradiće se popis crnogorskih izdavača za PIID (Adresar izdavača uključenih u sistem ISBN) za 2009. godinu. Podaci će biti proslijeđeni u sjedište Međunarodne ISBN agencije u Londonu i biće uključeni u najnovije godišnje izdanje PIID-a.

Vršiće se izbor građe iz posebnih zbirki, koja će biti digitalizovana u Centru za mikrofilmovanje i digitalizaciju, prvenstveno iz Rukopisne zbirke CNB.

Oprema

U ovoj godini je planirana nabavka četiri računara, skenera, jednog štampača kao i opreme za muzičku zbirku: TV, VHS/DVD, CD player sa kasetofonom, slušalice i gramofon.

Edukacija i instruktorski rad

U Odjeljenju će se vršiti edukacija bibliotekara pripravnika i instruktorski rad sa kandidatima iz drugih biblioteka za polaganje stručnog bibliotekarskog ispita. Takođe se planira obuka četiri bibliotekara-redaktora iz CNB (Muzička, Kartografsko-geografska zbirka, Zbirka neknjižne građe i fotodokumentacije) u Narodnoj biblioteci Srbije.

Jedan bibliotekar-redaktor, raspoređen na poslovima stručne obrade serijskih publikacija u COBISS-u i izradu CIP-zapisa za serijske publikacije od septembra 2009. godine pohađa postdiplomske studije na Odjelu za knjižničarstvo, Sveučilišta u Zadru

Potrebe Odjeljenja u skladu sa budžetskim zahtjevima

Materijal i usluge

- Kancelarijski materijal
- namjenske kutije od beskisjelog kartona za smještaj Rukopisne zbirke

Ugovorene usluge

- Participacija za učešće jednog bibliotekara na COBISS konferenciji u Mariboru;
- Učešće jednog zaposlenog na Međunarodnoj ISBN konferenciji;
- Obuka četiri zaposlena na obradi posebnih zbirki u Narodnoj biblioteci Srbije.

Oprema

- *kompjuterska oprema* : 4 računara, 1 skener, štampač
- *oprema za Muzičku zbirku* – TV, VHS/DVD, CD player sa kasetofonom, slušalice (2. kom.), gramofon

BIBLIOGRAFSKO ODJELJENJE

Rukovodilac Milorad Milović

Tokom 2010. godine u Bibliografskom odjeljenju biće nastavljen rad na rukopisima tekuće crnogorske bibliografije knjiga za 2007, 2008, 2009 i 2010. godinu, kao i tekuće crnogorske bibliografije članaka za 2009. i 2010. godinu.

Tekuća bibliografija – monografske publikacije

Rukopis tekuće *Crnogorske bibliografije : monografske publikacije : 2006*, obima 1505 bibliografskih jedinica je završen. Potrebno je pripremljeni tekst za štampu staviti na paus i predati ga u štampariju na publikovanje.

Nastaviće se i rad na tekućoj *Crnogorskoj bibliografiji : monografske publikacije : 2007*. godina, kumuliranjem zapisa koji po kriterijumima i periodu pripadaju ovoj bibliografiji. Potrebno je, prije svega, pretražiti bazu CIP-ova koji su izrađeni u Biblioteci za naznačenu godinu i utvrditi precizan broj nedostajućih naslova. U neposrednoj komunikaciji sa izdavačima, štamparima i autorima tražiti nedostajuće primjerke za zbirku „*Montenegrina*“ i za tekuću bibliografiju. Nakon toga, uslijediće pregledanje elektronskih izdanja tekućih bibliografija država u našem okruženju, s ciljem da se u njima identifikuju bibliografske jedinice crnogorskih autora. Putem COBISS.Net-a, označene zapise je moguće preuzeti i priključiti našoj tekućoj bibliografiji koji se označavaju kao deziderati, do trenutka nabavke tih knjiga. Time će biti završeno kumuliranje zapisa za tekuću bibliografiju knjiga za 2007. godinu.

Nakon toga, uslijediće izrada više probnih ispisa, na kojima će se vršiti brojne intervencije radi konačne pripreme bibliografije za štampu. Obzirom da je u naznačeom periodu bila bogata izdavačka produkcija u Crnoj Gori, o čemu svjedoči i veliki broj urađenih CIP-ova (čak 1165), za očekivati je da će tekuća bibliografija za 2007. godinu biti do sada najobimnija. Ovaj rukopis je moguće pripremiti za štampu do jeseni tekuće godine.

Nakon toga biće nastavljen rad i na rukopisima tekuće crnogorske bibliografije knjiga za 2008, kumuliranjem zapisa za tu godinu, kao i za godine 2009. i 2010.

U skladu sa objektivnim mogućnostima vršiće se kumuliranje zapisa za retrospektivnu bibliografiju knjiga – period 1995-2001. godina.

Tekuća bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika

Rad na tekućoj *Crnogorskoj bibliografiji : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2009* biće nastavljen popisom članaka iz dnevnog lista *Pobjeda*. Preostalo je da se popišu prilozi za mjesece novembar i decembar 2009. godina. Tako će biti završen selektivni popis priloga iz ovog dnevnog lista za naznačenu godinu. Prethodno su popisani svi prilozi iz tekuće produkcije naslova crnogorskih časopisa, koji su u Biblioteku pristigli tokom kalendarske godine. Bibliografija članaka za 2009. godinu će sadržati preko 3500 bibliografskih jedinica. Uslijediće izrada više probnih ispisa, na kojima će se vršiti brojne intervencije u vidu ujednačavanja UDK brojeva i stručnih grupa, kao i provjera i korekcija drugih podataka na zapisima i u ispisima, u cilju konačne pripreme rukopisa za štampu.

Nakon toga, nastaviće se rad na tekućoj *Crnogorskoj bibliografiji : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2010*. popisom priloga po navedenim kriterijumima.

Edukacija i instruktorski rad

Bibliograf, koji je upisao postdiplomski studij bibliotekarstva i informacionih nauka na Sveučilištu u Zadru, će povremeno pohađati predavanja i polagati ispite, a istovremeno će prijaviti tezu za izradu magistarskog rada. Vršiće se i obuka pripravnika i drugih kandidata za polaganje bibliotekarskog ispita uoči proljećnog i jesenjeg ispitnog roka.

Kadrovske potrebe

Radi obezbjeđenja kontinuiranog izlaženja tekuće Crnogorske bibliografije člana na godišnjem nivou, koji podrazumijeva blagovremenu obradu odgovarajućih priloga i njihovu pripremu za štampu, potrebno je uposliti još jednog bibliografa.

Izdavačka produkcija

Tokom 2010. godine, biće pripremljene za štampu sljedeće publikacije:

Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2006;

Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2007;

Crnogorska bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2009.

Ono što je bilo planirano u 2009. godini i iz objektivnih razloga nije realizovano jeste izrada projekta konverzije 30 svezaka *Crnogorske bibliografije 1494-1994. godine* u digitalni oblik (ukupno 215.409 bibliografskih zapisa), kako bi bio spreman za aplikaciju i traženje sredstava od potencijalnih donatora.

MUZEJSKO ODJELJENJE

Programom rada Muzejskog odjeljenja za 2010. god. se prvenstveno planira nastavak realizacije Plana reorganizacije smještaja i nove prezentacije zbirke koje se u njemu čuvaju. Naime, preostalo je još da se izradi plan i izvrši reorganizacija smještaja tekućih crnogorskih novina (1945-2009) i časopisa (1945-2009) iz zbirke „Montenegrina“. Plan bi podrazumijevao izmještanje dijela ovog fonda iz Muzejskog odjeljenja u adekvatno obezbijeden prostor glavnog depoa CNB, kao i istovremeno obavljanje revizije.

Takode, da bi reorganizacija fondova ovog Odjeljenja bila u potpunosti završena, potrebno je povući evidentirane monografske publikacije iz osnovnog fonda CNB i pripojiti ih monografskim publikacijama zbirke „Montenegrina“ u Muzejskom odjeljenju, u cilju njenog kompletiranja.

U Muzejskom odjeljenju se planira nastavak stručne obrade monografskih publikacija legata dr Pera Šoća u COBISS-u, nastavak unosa inicijalnih zapisa legata dr Nika S. Martinovića i drugih legata za elektronski katalog. Takode, planira se i početak rada na obradi serijskih publikacija - starih crnogorskih časopisa (1835-1945) za elektronski katalog.

Na popunjavanju fondova će se obavljati redovni poslovi, koji podrazumijevaju: preuzimanje monografskih publikacija i njihov odgovarajući smještaj, pružimanje periodičnih publikacija, njihova tehnička obrada, evidentiranje, povezivanje i odlaganje na topografsko odredište. Na osnovu evidentiranih deziderata, vršiće se kompletiranje fondova.

Fond starih crnogorskih novina (1871-1945) Muzejskog odjeljenja se nalazi u veoma lošem stanju i ne bi trebalo da se daje na korišćenje, iako je najviše tražen od strane korisnika. Ovaj fond bi trebalo trajno zaštititi (konzervacijom-restauracijom), mikrofilmovati i digitalizovati i davati na korišćenje samo u elektronskoj formi. Sredstva za nabavku opreme

za mikrofilmovanje su dobijena donacijom Vlade Japana krajem 2007. godine i započet je rad na mikrofilmovanju i digitalizaciji prema listi prioriteta. U 2009. god. je gotovo završen rad na mikrofilmovanju najznačajnije stare crnogorske novine - „Glasa Crnogorca“. Projekat će biti nastavljen i u 2010. godini mikrofilmovanjem i skeniranjem najznačajnijih naslova serijskih publikacija iz fondova Muzejskog odjeljenja.

U **Zbirci stare i rijetke knjige** će se obavljati sljedeći poslovi: popunjavanje Zbirke, adekvatni smještaj publikacija i rad sa korisnicima. Nastaviće se obrada starih i rijetkih knjiga za elektronski katalog.

U **Konzervatorskoj-restauratorskoj radionici** će se kontinuirano obavljati poslovi konzervacije i restauracije oštećenih primjeraka iz Zbirke stare i rijetke knjige, koji se radi prema projektu Zavoda za zaštitu spomenika kulture sa Cetinja. Započeti, pa prekinuti rad na povezivanju do sada konzervirano-restauriranih knjiga, u ovoj godini mora biti nastavljen. Za povezivanje je već pripremljeno oko 250 primjeraka, od kojih je za većinu potreban kožni povež. Ovaj projekat iziskuje znatna materijalna sredstva (za svaki novi kožni povež treba prosječno obezbijediti 110 €, a za popravku poveža prosječno po 50 €).

Konzervatorsko-restauratorska radionica će aktivno saradivati sa Centrom za digitalizaciju i mikrofilmovanje bibliotečkog materijala na kontroli i pripremi bibliotečke građe za mikrofilmovanje i skeniranje.

U Zbirci stare i rijetke knjige će se kontinuirano raditi sa korisnicima. U cilju unapređenja usluga, osim aparata za fotokopiranje, koji Odjeljenje posjeduje, bilo bi potrebno obezbijediti i skener, jer je za veliki dio građe iz fondova Muzejskog odjeljenja, fotokopiranje zabranjeno Pravilnikom o korišćenju fondova CNB. Redovno će se obavljati organizacioni, administrativni i drugi poslovi.

Za uspješnu realizaciju planiranih aktivnosti u ovoj godini, potrebno je uposliti još jednog bibliotekara-redaktora za rad na unosu zapisa u elektronski katalog rijetke knjige (ovo radno mjesto je potrebno unijeti u novi akt o Sistematizaciji radnih mjesta CNB).

Obzirom da je Vlada Crne Gore Programom „Cetinje – grad kulture 2010 – 2012“, predvidjela sanaciju i rekonstrukciju zgrade bivšeg Francuskog poslanstva u 2012. godini, potrebno je do tada obezbijediti finansijska sredstva za sanaciju krova na ovom objektu.

ODJELJENJE ZA RAZVOJ BIBLIOTEČKE DJELATNOSTI

Rukovodilac Vjenceslava Ševaljević

U Odjeljenju za razvoj bibliotečke djelatnosti se vrše poslovi razvoja mreže *Virtuelne biblioteke Crne Gore*. U toku 2010. godine, planira se proširenje mreže novim članicama sistema COBISS.CG, što zavisi od ispunjavanja uslova pojedinih biblioteka da se uključe u bibliotečko-informacioni sistem Crne Gore. Kako u prethodnoj godini u sistem nije uključena nijedna biblioteka, u ovoj se očekuje umrežavanje tri narodne/gradske biblioteke.

Kontinuirano će se vršiti obuka crnogorskih bibliotekara za rad u sistemu COBISS, segment Katalogizacija monografskih i serijskih publikacija, kao i polaganje za dobijanje lične dozvole (licence) za uzajamnu katalogizaciju.

U okviru Centra za mikrofilmovanje i digitalizaciju obavljaće se mikrofilmovanje vrijedne bibliotečke građe radi poboljšanja njene zaštite, kao i digitalizacija mikrofilмова, u cilju što bolje dostupnosti savremenim korisnicima. Aktivnosti ovog Centra odvijajuće se u skladu sa Nacionalnim programom digitalizacije biblioteka, koji je Vlada Crne Gore usvojila u decembru 2008. godine.

Pošto prethodne godine nijesu realizovane sve planirane aktivnosti, u 2010. godini predstoji izrada zakonske regulative za ovu oblast, obrazovanje Savjeta za digitalizaciju, izrada i donošenje normi i uputstava za digitalizaciju, formiranje Centra za digitalizaciju bibliotečke građe pri CNB, obrazovanje stručnog kadra, izrada zajedničkog portala digitalizovane građe crnogorskih biblioteka. U fazi realizacije, vršiće se selekcija bibliotečke građe, uspostavljanje i ažuriranje kooperativnog digitalnog arhiva pri Centru za digitalizaciju, kao i početak digitalizacije selektovane građe.

Osim toga, u okviru ovog Odjeljenja, obavljace se poslovi stručnog nadzora nad radom biblioteka, u skladu sa zakonskom obavezom CNB da obavlja funkciju matične biblioteke u Crnoj Gori. Tokom 2010. godine, analitički će se pratiti rad biblioteka, predlagati mjere za unapređenje djelatnosti i pristupiće se izradi registra crnogorskih biblioteka.

Odjeljenje za razvoj bibliotečke djelatnosti obuhvata:

- **Bibliotečko-informacioni sistem Crne Gore sa COBISS centrom Crne Gore,**
- **Matičnu službu i**
- **Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju mikrofilmova**

COBISS CENTAR CRNE GORE

Zahvaljujući sistemu uzajamne katalogizacije COBISS.CG, omogućeno je povezivanje biblioteka u jedinstveni bibliotečko-informacioni sistem Crne Gore. U sistem COBISS.CG uključeno je ukupno **26** biblioteka.

U ovoj godini se planira umrežavanje u sistem COBISS.CG **tri** biblioteke: Narodne biblioteke "Marko Srzentić" iz Ulcinja, Narodne biblioteke u Plavu i Narodne biblioteke u Tivtu. Ove biblioteke su i u prethodnoj godini izrazile spremnost da se uključe u sistem COBISS.CG, što nije realizovano usljed neispunjavanja potrebnih uslova

U prvom kvartalu 2010. godine se planira obilazak biblioteka članica sistema, koje do sada nijesu unosile zapise u svoje lokalne baze (Bijelo Polje, Biblioteka Skupštine Crne Gore, Biblioteka Univerziteta Donja Gorica), kako bi se podstakle da otpočnu sa unošenjem zapisa u elektronski katalog. Ove obilaske će izvršiti stručni saradnik za kontakt sa članicama sistema i redaktor uzajamnog kataloga.

Na osnovu zahtjeva biblioteka članica sistema, stručni saradnik će biti angažovan na izradi novih UDK šifrnika i izmjenama u postojećim šifrnacima, popunjavanju evidencionih tabela, izradi novih zapisnika o fondovima za postojeće članice sistema, kao i zapisnika za novouključene biblioteke.

Redaktor uzajamnog kataloga će akcenat staviti na kontrolu bibliografskih zapisa 9 bibliotekara, koji su prošle godine dobili licencu za uzajamnu katalogizaciju, kao i na ujednačavanju obrade višetomnih publikacija u bazi COBIB.CG. Vršiće kontrolu i brisanje pogrešno unesenih zapisa sa host-a, korišćenjem privilegija EDIT/HOST i LOCK.

Tokom godine, planira se kontrola zapisa u lokalnim bazama: Centralne narodne biblioteke, 10 narodnih biblioteka, Univerzitetske biblioteke, 7 visokoškolskih biblioteka, 3 specijalne biblioteke i 1 srednjoškolske biblioteke. Izvještaji o izvršenoj kontroli blagovremeno će se dostaviti bibliotekama. Takođe, pristupiće se izradi pravilnika o bodovanju kvaliteta zapisa.

Sistem inženjeri će biti angažovani na redovnim zadacima tehničkog održavanja lokalne baze CNBCT i uzajamne baze podataka COBIB.CG. Vršiće se redovna dnevna, mjesečna i godišnja snimanja podataka (BACK-up), instalacija lokalnih baza za novouključene biblioteke u sistem COBISS. Biće angažovani na svakodnevnom održavanju

računarske i telekomunikacione opreme u Biblioteci, otklanjanju manjih kvarova na računarima, reinstalaciji Windows-a na računarima, instaliranju zaštitnih (antivirus) programa, stopiranju user-a u bazi za licence COBISSLIC, produžavanju trajanja user-a i promjeni passworda.

Organizacija kurseva

U nadležnosti COBISS centra je i edukacija bibliotekara putem kurseva, u cilju njihovog osposobljavanja za korišćenje programske opreme COBISS i dobijanje licenci za rad u sistemu COBISS.CG. Kursevi će se organizovati u učionici Nacionalnog COBISS centra.

Za 2010. godinu planira se organizovanje **dva** kursa *Korišćenje Programske opreme COBISS.2/Katalogizacija – Početni*, za ukupno 20 polaznika iz crnogorskih biblioteka, punopravnih članica sistema COBISS.CG. Predviđeni termini za održavanje kurseva su: 10-15. maj i 1-6. novembar 2010. godine. Kurseve će voditi Radmila Rašović, rukovodilac Biblioteke Fakulteta političkih nauka, i Ljiljana Kosovac, redaktor uzajamnog kataloga.

Nakon završetka kurseva, polaznici će biti osposobljeni da preuzimaju bibliografske zapise iz uzajamne baze podataka COBIB.CG za lokalne baza podataka u svojim bibliotekama. Polaznici će nakon kursa moći pristupiti testnoj bazi COBISSTST, u kojoj će vježbati kreiranje samostalnih zapisa, nakon čega će slijedi postupak za dobijanje licence za kreiranje zapisa u lokalnoj i uzajamnoj bazi bibliografskih podataka. Komisija za dodjelu licenci će vršiti kontrolu zapisa, koje će kreirati kandidati za dobijanje licence. Dio ispita, koji se polaže pred Komisijom, biće organizovan u **4** roka: april, jun, septembar, novembar 2010. godine.

U saradnji sa IZUM-om iz Maribora, planira se i organizovanje jednog kursa *Korišćenje Programske opreme COBISS.2/Katalogizacija – Serijske publikacije* u drugom tromjesječju 2010. godine.

MATIČNA SLUŽBA

Matična služba CNB planira za jun 2010. godine obilazak 20 narodnih/gradskih biblioteka, Univerzitetske biblioteke i Biblioteke CANU, sa zadatkom vršenja stručnog nadzora nad radom ovih biblioteka. Prilikom ovih obilazaka predviđeno je evidentiranje zatečenog stanja, davanje potrebnih uputstava i pružanje pomoći za otklanjanje nedostataka u radu crnogorskih matičnih biblioteka. U cilju otklanjanja uočenih nedostataka u radu biblioteka, uslijediće izdavanje pismenih naloga sa rokom izvršenja za njihovo otklanjanje.

Ova služba će voditi evidencije, statistike i preglede o zatečenom stanju u crnogorskim bibliotekama. Na osnovu Pravilnika o vođenju registra, čije je usvajanje bilo planirano i za prošlu godinu, a očekuje se da će se relizovati tokom 2010. godine, pristupiće se izradi registra crnogorskih biblioteka.

Referent Matične službe biće uključen u organizaciju proljećnog i jesenjeg ispitnog roka za polaganje stručnog bibliotekarskog ispita. Biće angažovan na obezbjeđivanju i distribuciji neophodne literature za kandidate, pružanju informacija u vezi sa ispitom, vođenju dokumentacije i izradi zapisnika o ispitima, obavještavanju kandidata i ispitivača i dostavljanju uvjerenja i diploma o položenom ispitu.

Za kraj godine predviđeno je održavanje **IV sastanka direktora matičnih biblioteka**, koji je bio planiran za prethodnu godinu, ali iz objektivnih razloga nije došlo do njegovog organizovanja.

CENTAR ZA MIKROFILMOVANJE I DIGITALIZACIJU MIKROFILMOVA

U okviru Centra za mikrofilmovanje i digitalizaciju mikrofilmova tokom 2010. godine, nastaviće se mikrofilmovanje stare crnogorske periodike prema predviđenom planu, i to:

- „Glas Crnogorca” – 5 godišta,
- „Crnogorka“ – 1 godišta
- “Slobodna misao” – 20 godišta
- “Crnogorac” – 2 godišta
- “Cetinjski vjesnik” – 5 godišta
- “Grlica” – 11 godišta

od toga 2 godišta (1838 i 1839) u originalu iz Fonda stare i rijetke knjige

Planira se izrada i skladištenje ukupno **46** mikrofilmova fonda stare crnogorske periodike. Pošto postojeća raspoloživa oprema omogućava skeniranje mikrofilmova i obradu skenova u Photo shop-u, izvršiće se obrada svih izrađenih mikrofilmova.

Tokom februara 2010. godine, očekuje se nabavka specijalnih skenera, čime će se omogućiti skeniranje publikacija iz Zbirke stare i rijetke knjige, kao i iz Rukopisne zbirke.

Iz Zbirke stare i rijetke knjige planira se skeniranje sljedećih publikacija:

1. Оточник, крај XIV vijeka
2. Služabnik iz 1554. godine,
3. Noctes Atticae iz 1477. godine
4. Epistolae sancti Hieronymi iz 1496. godine
5. 8 rukopisnih knjiga – Ljekaruša
Ukupno 1043 strane (586 listova).

Spisak rukopisne građe predviđene za skeniranje:

1. Vladika Sava: Pismo Ugnjanima, 1774. godine
2. Vladika Petar I: Bjelici iz Majina, 1794. godine
3. Presuda glavara crnogorskih Vuku Stojanovu Pejoviću iz Dugog dola, 1816. godine
4. Presuda glavara njeгуških, 1817. godine
5. Vladika Petar I: Pismo crnogorcima na brodu Porto Roze, 1817. godine
6. Vladika Petar I: O izmirenju Špadijera i Počeka, 1818. godine
6. Petar II Petrović Njegoš: Pjesme
7. Čturilo Stevo : Spisak učitelja sa iznosom zarada za 1876. godine
8. Ljubiša Stjepan Mitrov : 2 pisma, 1877./1878. godine
9. Matavulj Simo : Pismo Stevu Čturilu, 1878. godine
10. Ministarstvo inostranih djela: Pasoš Krsta P. Pejovića, 1905. godine

Ukoliko se izvrši nabavka preostale nedostajuće opreme i programa za internet prezentaciju digitalnih sadržaja, u 2010. godini će se potpuno obraditi **10** godišta “Glasa Crnogorca”, čime će biti u digitalnoj formi bili dostupnim na web strani CNB.

Edukacija zaposlenih i ostale planirane aktivnosti

U 2010. godini se planira učešće dvoje zaposlenih na 5. SEEDI konferenciji u Sarajevu u maju mjesecu, učešće kontakt osobā CNB na sastanku Tehničke grupe TEL-a i na sastanku Kontakt grupe TEL-a (The European Library), kao i prisustvovanje dvoje zaposlenih

iz Odjeljenja na COBISS konferenciji u Mariboru u novembru 2010. godine. Planirano je pohađanje kursa engleskog jezika za dvoje zaposlenih.

Sistem inženjeri će biti uključeni na stalnom ažuriranju i unošenju novih podataka na web stranu biblioteke: <http://www.cnb.me>.

Redaktor uzajamnog kataloga će biti angažovan na obuci kandidata za polaganje stručnog bibliotekarskog ispita u proljećnom i jesenjem roku za Univerzalnu decimalnu klasifikaciju.

Stručni saradnik za kontakt sa članicama sistema biće, kao predsjednik Upravnog odbora, angažovan u organizaciji sjednica Upravnog odbora Biblioteke, do imenovanja Savjeta Biblioteke. Takođe će biti uključen i u aktivnosti na realizaciji IPA programa prekogranične saradnje.

Kadrovske potrebe

Shodno važećem Pravilniku o sistematizaciji i organizaciji radnih mjesta CNB, u Odjeljenju za razvoj bibliotečke djelatnosti je popunjeno 9 radnih mjesta. Upraznjeno je radno mjesto – operater mikrograf .

U skladu sa usvojenim Nacionalnim programom digitalizacije biblioteka, u Centru za mikrofilmovanje i digitalizaciju predviđena su još tri radna mjesta.

Usljed činjenice da će jedan sistem inženjer biti duže odsutan s posla, neophodno je blagovremeno obezbijediti zamjenu do njegovog povratka s bolovanja.

POTREBE ODJELJENJA ZA RAZVOJ BIBLIOTEČKE DJELATNOSTI U SKLADU SA BUDŽETSKIM ZAHTEJIVOM

U skladu sa Nacrtom programskog budžeta za 2010. godine, u Odjeljenju za razvoj bibliotečke djelatnosti su iskazane sljedeće potrebe:

Materijal i usluge:

- pokrivanje troškova obilaska biblioteka u cilju stručnog nadzora – 20 matičnih (narodnih) biblioteka; Univerzitetske biblioteke i Biblioteke Crnogorske akademije nauka i umjetnosti;
- obilazak biblioteka članica COBISS sistema u cilju pružanja stručne i tehničke pomoći (po potrebi, na osnovu zahtjeva biblioteka članica sistema) - ukupno 10 obilazaka;
- gorivo za službeni automobil COBISS centra;
- rashodi za telefonske usluge (fiksna i mobilna telefonija);
- rashodi za poštanske usluge;
- kontinuirana nabavka kancelarijskog materijala;
- materijal za posebne namjene (za mikrofilmovanje – film, razvijajući);
- naljepnice i riboni za termalni štampač za potrebe CNB;
- potrošni materijal (kablovi, utičnice, alat);
- nabavka sredstava za higijenu.

Ugovorene usluge

- učešće zaposlenih na konferencijama – 2 učesnika na 5. SEEDI konferenciji u Sarajevu; 1 učesnik na sastanku Tehničke grupe TEL-a i 1 učesnik na sastanku Kontakt grupe TEL-a;
- 2 učesnika na COBISS konferenciji u Mariboru – u novembru 2010 ;
- učešće 2 zaposlena na konferenciji Microsoft Sinergija 2009 – oktobar 2010.

Usluge usavršavanja zaposlenih:

- pohađanje kursa *Korištenje programske opreme COBISS2/Katalogizacija -Početni* za 6 zaposlenih CNB;
- polaganje ispita za sticanje lične dozvole za uzajmnu katalogizaciju (licence) za 10 zaposlenih CNB;
- polaganje ispita za dobijanje licence za COBISS2/Katalogizacija – početni – za 4 bibliotekara CNB;
- izrada i održavanje softvera : licence za 20 istovremenih korisnika programske opreme COBISS održavanje softvera COBISS , ažuriranje web stranice Biblioteke , hostovanje web strane i stranice digitalne biblioteke, 45 licenci za Microsoft Office Basic;
- mjesečne nadoknade za Internet - VPN servis 10Mbit/s;
- pohađanje kursa engleskog jezika za dvoje zaposlenih iz Odjeljenja.

Oprema:

- 1 Lap top
- 2 PC računara
- 1 štampač
- 1 faks aparat
- 1 IRONMONTAN CONNECTED BACKUP FOR PC (za backup radnih stanica i laptopova) i uključujući i server za skladištenje podataka
- 1 eSafe Gateway Boundle – implemenatcija ALLDIN eSafew Gateway Antivirus, AntiSpam, URL Filtering i Content Filtering rješenja
- 1 Server za licencirani Anti Virus TrendMicro
- 1 Server za kreiranje aktivnog direktorija
- 1 Anti Virus OfficeScan Client/ Server Standard
- OSCE + SP sa instalacijom
- 1 skener za digitalizaciju dokumenata velikog formata - A2
- skeneri za digitalizaciju dokumenata manjeg formata - 1 format A3 i
  - o 1 format A4
- 1 server (storidž) za skladištenje podataka (EMC Clariion Storage)
- 1 WEB server (lokalni server)
- program za prezentaciju digitalizovanih dokumenata
- PHOTO SHOP – licencirani program za obradu digitalizovane građe

Kancelarijska oprema :

- 1 metalni ormar za skladištenje mikrofilmova

Ostalo:

- 1 ugradna kada za ispiranje mikrofilmova
- Sistem za odvlaživanje vazduha

ODJELJENJE ZA ZAJEDNIČKE I OPŠTE POSLOVE

Rukovodilac Radmila Drašković

Odjeljenje za zajedničke i opšte poslove planira redovno i ažurno obavljanje pravno-administrativnih i finansijsko-računovodstvenih poslova, poslova na redovnom održavanju objekata, kao i poslova iz domena javnih nabavki, što je naročito važno za cjelokupnu djelatnost čitave Ustanove.

Pravno-kadrovski i administrativni poslovi

U Odjeljenju će se svakodnevno obavljati poslovi koji podrazumijevaju: blagovremenu izradu odgovarajućih ugovora i rješenja iz oblasti radnih odnosa, prijave (odjave) zaposlenih kod nadležnih fondova, izradu raznih dopisa, statističkih izvještaja, praćenje propisa i njihova primjena, davanje tumačenja propisa, saradnju i korespondenciju sa resornim Ministarstvom (i ostalim po potrebi), vođenje evidencija prisutnosti-odsutnosti zaposlenih i dr. aktivnosti. Već početkom februara inoviraće se postojeći ugovori o radu sa zaposlenima, odnosno izradiće se 85 anexa ugovora o radu, zbog usklađivanja, odnosno izmjene osnovnog koeficijenta, u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom za oblast kulture.

U 2010. godini predstoji angažovanje na primjeni novih zakonskih propisa, a posebno novog Zakona o bibliotečkoj djelatnosti, Zakona o obaveznom primjerku i Zakona o izdavačkoj djelatnosti. Donošenje ovih zakona se očekuje u prvom polugodištu 2010. godine, što će usloviti izmjenu dosadašnjih normativnih akata Biblioteke.

U očekivanju usvajanja navedenih zakona, radiće se na pripremi nekoliko novih pravilnika. Zbog velikog broja novih poslova i radnih zadataka i osavremenjavanja postojećih referata, potrebno je izraditi novu organizacionu šemu CNB. Planirano je da se već u prvom kvartalu pripremi novi pravilnik o organizaciji i, u skladu sa njim, pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta. Shodno rečenom, formirana je komisija koja će početkom februara otpočeti sa radom. Takođe će se uraditi i novi pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti zaposlenih, kao i akt o normiranju radnih mjesta u cilju racionalnijeg korišćenja radnog vremena.

Ministarstvu kulture, sporta i medija je krajem 2008. godine dostavljen nacrt novog Statuta CNB koji će, nakon dobijanja saglasnosti, usloviti formiranje Savjeta Biblioteke i izradu i usvajanje Poslovnika o radu Savjeta.

Biblioteka će i u 2010. godini konkurisati kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, sa zahtjevom za učešće u programu „Javni rad“, sa predlogom nastavka projekta „Reorganizacija osnovnog fonda knjiga i periodike“. U slučaju prihvatanja predloženog projekta Biblioteke, pravna služba će se angažovati na izradi odgovarajućih ugovora, rješenja, prijave kod nadležnih fondova i sl.

Kadrovske promjene/potrebe

Za 2010. godinu predviđen je odlazak u starosnu penziju jednog izvršioca (čuvar zgrade) i jednog izvršioca (knjižničar)u invalidsku penziju. Za popunjavanje ovih radnih mjesta, blagovremeno će se tražiti saglasnost od Ministarstva finansija za prijem novih lica, obzirom da neće doći do promjena u iznosu sredstava opredijeljenih za zarade u 2010. godini.

Takođe, Ministarstvu finansija će biti upućen zahtjev za zapošljavanje 2 izvršioca (VŠS i VSS), koji su trenutno angažovani po ugovoru na određeno vrijeme. I ovaj zahtjev za davanje saglasnosti se uklapa u iznos sredstava opredijeljenih za plate zaposlenih.

Već duže vrijeme se u Odjeljenju osjeća potreba za zapošljavanjem jednog referenta za tehnička pitanja, jednog baštovana, kao i jedne radnice na održavanju čistoće u COBISS centru.

Finansijsko-računovodstveni poslovi

Finansijsko-računovodstveni poslovi će se odvijati po znatno izmjenjenoj finasijskoj proceduri, s obzirom na to da će se Biblioteka ubude finansirati direktno od strane Ministarstva finansija, za razliku od dosadašnjeg načina uplate sredstava preko Ministarstva kulture, sporta i medija. U skladu sa tim, redovno će se pratiti i primjenjivati računovodstveni i drugi propisi.

Služba će u predviđenom roku izrađivati obračun novčanih tokova za 2009. godinu i dostavljati ga resornom ministarstvu.

Tokom godine, redovno će se dostavljati Ministarstvu finansija mjesečni izvještaji o ostvarenju sopstvenih prihoda, kao i kvartalni izvještaji o poslovanju Biblioteke. Blagovremeno će se dostaviti Poreskoj upravi obračun o isplaćenim zaradama za 2009. godinu za zaposlene, a Fondu PIO obrasci M4.

Usaglasiće se knjigovodstveno stanje sa izvještajem Komisije za popis osnovnih sredstava, te amortizicija istih. Vršiće se usklađivanje obaveza i potraživanja, vođenje potrebnih evidencija i brige o naplati potraživanja uz redovno slanje opomena, obračun plata i praćenje promjena vezanih za plate. Svakodnevno će se obavljati poslovi fakturisanja, uplate računa, obračunavanje dnevnica za službena putovanja, uplate po raznim ugovorima, administrativnim zabranama i sl. Krajem avgusta, finansijsko-računovodstvena služba će pripremiti budžetski plan za 2011. godinu.

U Odjeljenju je već duže vrijeme na bolovanju izvršilac na poslovima blagajnik-knjigovođa i to radno mjesto je veći dio godine nepopunjeno. Stoga se planira popunjavanje ovog radnog mjesta izvršiocem, koji bi obavljao poslove do povratka pomenutog sa odsustva.

Služba održavanja objekata

U ovoj godini će se nastaviti radovi na rekonstrukciji zgrade Biblioteke (bivše Italijansko poslanstvo) - I sprat, prizemlje i suteran, koji će se finansirati iz sredstava kapitalnog Budžeta. Ukupna investicija iznosi oko milion eura. Zbog izuzetno lošeg stanja u kojem se nalazi krov bivšeg Francuskog poslanstva, zbog čega su permanentno ugroženi vrijedni fondovi u ovom objektu, planirano je da se iz ove investicije izdvoje sredstva za sanaciju krova.

Nakon završenih radova u glavnom objektu CNB, sve prostorije će biti opremljene novim kancelarijskim namještajem i drugim mobilijarom iz donacije CMSR-a, koji je isporučen u decembru 2009. godine.

Ukoliko bude finansijskih mogućnosti, u Odjeljenju je planirana nabavka nedostajućih protivpožarnih aparata, kao i crijeva za postojeće hidrante.

Služba za održavanje objekata naročito ima problema u toku zimskog perioda, jer su domari angažovani i kao ložači, pa ne postoji tehničko lice koje bi u ovom periodu bilo stalno angažovano na održavanju objekata. U ljetnjem periodu se javlja problem održavanja parka u krugu bivšeg Italijanskog poslanstva, koji predstavlja javni prostor sa velikim brojem posjetilaca, te bi u skladu sa pripremom nove sistematizacije trebalo predvidjeti jednog

baštovana. (U prethodnoj godini CNB je Gradskom zelenilu isplatila 5.691,40 € za održavanje parkova i uređivanje mikrolokacije za postavljanje spomenika Ivanu Mažuraniću).

Javne nabavke

Do kraja februara 2010.godine, službenik za javne nabavke će pripremiti izvještaj o ostvarenim nabavkama za 2009.godinu. Tokom godine će se pratiti realizaciju plana za 2010. godinu, koji je dostavljen u prilogu. Službenik za javne nabavke će pripremati tendersku i drugu dokumentaciju, sprovesti postupke javne nabavke i voditi evidenciju postupaka. Do kraja decembra 2010. godine, pripremiće i dostaviti plan za 2011. godinu Direkciji za javne nabavke Crne Gore.

Kadrovske potrebe

S obzirom na obimnost poslova u ovom Odjeljenju, neophodno bi bilo sljedeće kadrovske novine:

- dipl. ekonomista (VSS) – 1 izvršilac

Obrazloženje: Stalna izmjena i neophodnost praćenja zakonskih propisa koji regulišu finasijsko poslovanje, kao što su Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica, Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje i niz drugih propisa, uredbi, pravilnika, s posebnim naglaskom na Zakon o budžetu Crne Gore, iziskuju potrebu za zapošljavanje jednog dipl. ekonomiste. Nije zanemarljiva ni činjenica da novi vid finansiranja potrošačkih jedinica, čije zarade ne obračunava Ministarstvo finansija (u koje spada i Biblioteka) zahtijeva stalni kontakt sa Trezorom Crne Gore, permanentno davanje analitičkih podataka, planova i sl. Kao što je poznato, trenutno su u ovoj službi angažovani šef računovodstva i blagajnik.

- tehnički referent (SSS) - 1 izvršilac

Obrazloženje: Raznovrsnost i obimnost poslova šefa tehničkog sektora, koji je ujedno i službenik za javne nabavke, nalažu potrebu za upošljavanje jednog izvršioca sa srednjom stručnom spremom, koji bi se bavio: nabavkom tehničkog, kancelarijskog, i sl. materijala, zaduživao se za isti, vršio njegovu raspodjelu po ranije utvrđenim potrebama pojedinih odjeljenja, kao i u samom Odjeljenju. Ovaj izvršilac bi, takođe, svakodnevno obilazio obadviije zgrade, vršeci neophodne kontrole, blagovremeno signalizirao u slučaju da primijeti eventualne kvarove, itd.

- portir-informator - 1 izvršilac

Obrazloženje: Zgrada bivšeg Francuskog poslanstva, u kojoj je smješteno Muzejsko odjeljenje, u periodu od 9 do 17 časova nema portirsku službu, koja bi ne samo vodila evidenciju o prisutnosti uposlenih, već i davala odgovarajuće informacije trećim licima, tj. korisnicima i posjetiocima. Ovo je naročito važno jer se u ovom objektu čuvaju najznačajnije bibliotečke kolekcije – zbirka „Montenegrina“, stara i rijetka knjiga i legati.

- baštovan – 1 izvršilac

Obrazloženje: Veliki parkovni prostor oko oba objekta (preko 7.000 m²) iziskuje konstantnu brigu tokom cijele godine.

- radnica na održavanju higijene – 1 izvršilac

Obrazloženje: Renovirani objekat u kome je smješten COBISS centar Crne Gore, kao i Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju, nema ni jednog izvršioca na poslovima održavanja higijene.

PLAN
raspodjele sredstava opredijeljenih budžetom za 2010. godinu

SINTETIKA	OPIS	PLAN raspodjele sredstava opredijeljenih budžetom za 2010. godinu
		DOBIJENO RASPODJELOM SREDSTAVA ZA 2010. GODINU
4	IZDACI	1,174,708.21
41	Tekući izdaci	1,088,404.90
411	Bruto zarade i doprinosi na teret posl.	720,423.73
412	Ostala lična primanja	61,161.30
412-1	Nak. za topli obrok	25,965.09
412-2	Nak. za god. odmor	14,726.25
412-3	Nak. za prevoz	5,499.94
412-4	Jubilarnе nagrade	6,875.00
412-5	Ostale naknade	8,095.02
413	Rashodi za materijal i usluge	281,854.18
413-1	Rashodi za materijal	20,630.00
413-2	Rashodi za službena putovanja	4,320.00
413-3	Rashodi za reprezentaciju	3,400.04
413-4	Rashodi za energiju	113,210.00
413-5	Rashodi za telefonske usluge	6,800.00
413-6	Rashodi za poštanske usluge	11,400.00
413-7	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	2,012.00
413-8	Usluge prevoza	4,000.00
413-9	Ugovorene usluge	116,082.14
414	Tekuće održavanje	15,982.69
414-2	Tekuće održavanje građevinskih objekata	11,416.21
414-3	Tekuće održavanje opreme	4,566.48
418	Ostali izdaci	8,983.00
418-1	Komunalne naknade	7,583.00
418-3	Takse	200.00
418-4	Ostalo	1,200.00
441	Kapitalni izdaci	86,375.31
441-5	Izdaci za opremu	86,375.31

RASPODJELA SREDSTAVA DOBIJENIH SOPSTVENIM PRIHODIMA

SINTETIKA	ANALITIKA	OPIS		
			I program	UKUPNO
		IZDACI	38,870.00	38,870.00
412		Ostala lična primanja	20,469.96	20,469.96
	412-5	Naknada za prevoz	5,499.94	5,499.94
	412-6	Jubilarne nagrade	6,875.00	6,875.00
	412-7	Otpremnine	1,100.00	1,100.00
	412-9	Ostale naknade	6,995.02	6,995.02
413		Rashodi za materijal i usluge	18,400.04	18,400.04
	413-1	Rashodi za materijal	5,000.00	5,000.00
	413-3	Rashodi za reprezentaciju	1,400.04	1,400.04
	413-9	Ugovorene usluge	12,000.00	12,000.00

Prilog 1

U skladu sa čl.27. Zakona o javnim nabavkama (Sl. list RCG br. 46/06), CNB »Đurđe Crnojević« Cetinje, donosi

PLAN JAVNE NABAVKE

Za 2010. godinu

Plan javnih nabavki uključuje i prethodni raspis

PREDMET JAVNE NABAVKE (dati kratak opis javne nabavke)		UKUPNA VRIJEDNOST JAVNE NABAVKE ISKAZANA U € (Procijenjeni budžet)	NAVESTI U KOJOJ GODINI SE PLANIRA JAVNA NABAVKA- UKOLIKO POSTUPAK TRAJE VISE GODINA
Robe		212.800	2010
Radovi		20.000	2010
Usluge		142.300	2010
Donacije		264.850	2010, 2011, 2012, 2013
UKUPNO:		639.950	

Vrsta postupka javne nabavke: Otvoreni postupak, šoping metoda i neposredni sporazum.

O P I S	PLANIRANA SEDSTVA	STRUKTURA (%)
Rashodi za materijal	146.500	
-kancelarijski materijal	5.000	
-sitan inventar	500	
-publikacije, časopisi	5.000	22,9
-energija	70.000	
-tekuće održavanje objekata i opreme	11.000	
-ostalo	55.000	
Rashodi za usluge	142.300	
-projekti i studije	22.000	
-usluge revizije	8.000	
-osiguranje	1.500	
-usluge usavršavanja zaposlenih	30.000	22,2
-advokatske usluge	800	
-tekuće održavanje objekata i opreme	5.000	

-ostale usluge	75.000	
Kapitalni izdaci	86.300	
-izdaci za infrastrukturu	-	
-izdaci za građevinske objekte	-	
-izdaci za investiciono održavanje	-	13,5
-izdaci za opremu	86.300	
-ostalo		
Donacije	264.850	41,4
U k u p n o:	639.950	100

Jelena Đurović
D i r e k t o r